

[Főoldal](#) > ... > [Bíróági Eljárások](#) > [A Digitalizációról Szóló Rendelet – Tagállami Értesítések](#) > [Czechia](#)

Tartalomszolgáltató:

Csehország

A digitalizációról szóló rendelet – Tagállami értesítések

Csehország

Ez az oldal a tagállamok által az (EU) 2023/2844 rendelet alapján tett értesítésekre vonatkozó információkat tartalmazza.

1. A bíróságokkal vagy más hatóságokkal való kommunikációt szolgáló nemzeti informatikai portálok

A Cseh Köztársaság jelenleg nem működtet a bírósági eljárásokban való részvétel, valamint a természetes és jogi személyek és az (EU) 2023/2844 európai parlamenti és tanácsi rendeletben említett európai elektronikus hozzáférési pontnak megfelelő funkciókkal rendelkező, illetékes nemzeti igazságügyi szervek közötti elektronikus kommunikáció céljára szolgáló információs portált.

2. A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott videokonferenciákra vonatkozó nemzeti jogszabályok

A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott videokonferenciákra vonatkozó szabályok azonosak, és azokat a polgári perrendtartásról szóló törvény (99/1963. sz. módosított törvény) 102a. szakasza tartalmazza. A bíróság videokonferenciát alkalmazhat például arra, hogy lehetővé tegye a résztvevő számára az eljárásban való részvételt, tanú vagy szakértő meghallgatását vagy tolmácsolást.

A bíróság bármely résztvevő kérésére engedélyezheti a videokonferencia alkalmazását, de saját kezdeményezésére is dönthet róla, ha ezt megfelelőnek ítéli; ilyen esetekben nincs szükség a résztvevők hozzájárulására a videokonferencia alkalmazásához. A törvény nem tartalmaz külön eljárást annak eldöntésére, hogy a résztvevőnek videokonferencia útján kell-e részt vennie az eljárásban. A bíróság azonban lehetőséget biztosíthat a résztvevőknek arra, hogy e lehetőséggel kapcsolatban észrevételeket tegyenek, és megfelelő bírósági határidőt biztosíthat számukra ezek megtételére.

Az eljárásokban videokonferencia útján való részvételt távoli hozzáférés biztosítja. A törvény nem korlátozza, hogy a résztvevő honnan kapcsolódhat be távolról az eljáráshoz. Az egyetlen feltétel az, hogy a videokonferencia során a bíróságnak képesnek kell lennie arra, hogy megállapítsa a tárgyalóteremben fizikailag nem jelen lévő résztvevők személyazonosságát, és biztosítani kell, hogy a távolról meghallgatott személy ne legyen kitéve jogtalan befolyásolásnak.

A törvény előírja, hogy a videokonferencia útján folytatott eljárásokról audiovizuális felvételt kell készíteni. Ezenkívül a bíróság írásbeli jegyzőkönyvet is készíthet. A felvétel az iratok részét képezi. Ugyanolyan feltételek mellett játszható vissza vagy másolható, mint amelyek az iratbetekintésre vonatkoznak (a polgári perrendtartás 44. szakaszának (4) bekezdése). Mindazonáltal az iratbetekintés a bírósági tisztviselőkre és az eljárás résztvevőire, valamint azok képviselőire korlátozódik. Más személyek kérhetik a bíróságtól az iratokba való betekintést. Ez csak akkor megengedett, ha jogi érdekük fűződik az iratbetekintéshez, vagy ha más komoly ok áll fenn. Az Igazságügyi Minisztérium egységes tárolóeszközt hozott létre a hang- és videofelvételek számára, amely lehetővé teszi a felvételek visszajátszását és másolását időben korlátozott távoli hozzáférés révén is,

amelynek keretében a távoli hozzáférési hivatkozást csak az a személy használhatja, akinek a hivatkozást elküldik, ugyanolyan feltételek mellett, mint amelyek az iratokba betekintő személyre vonatkoznak.

A videokonferencia útján zajló eljárások során biztosítani kell, hogy a műszaki kapcsolat megfelelően működjön. E célból a bíróság általában jóval a tervezett tárgyalás előtt (általában néhány nappal korábban) megszervez egy tesztkapcsolatot. Ha a tényleges meghallgatás során mégis valamilyen kapcsolati probléma merül fel, a résztvevő vagy az eljárási aktusban részt vevő bármely más személy kifogást emelhet a hang- vagy videofelvétel minősége ellen.

A bíróságok főként az olyan asztali számítógépes klienseket használják, mint a Cisco Webex és a Real Desktop Presence, hogy videokonferencia útján tartsanak bírósági meghallgatásokat. Ami a hardvert illeti, főként kifejezetten videokonferenciára tervezett videokonferencia-készletekre (rendszerekre) támaszkodnak. Ezek közé tartozik a Polycom RealPresence Group 310, 510 és 700, a Cisco RoomBar, a RoomKit, a RoomKit+ és a DeskPro.

3. A büntetőügyekben folytatott videokonferenciákra vonatkozó nemzeti jogszabályok

a) A videokonferencia meghallgatások során történő alkalmazását a büntetőeljárásról szóló 141/1961. sz. törvény (a továbbiakban: büntetőeljárásról szóló törvény) számos rendelkezése, különösen az 52a. és 111a. szakasz szabályozza.

Az 52a. szakasz a videokonferencia alkalmazási okainak három csoportját határozza meg, nevezetesen a személyek jogainak védelmét (itt a törvény példaként említi az életkort és az egészségi állapotot), a biztonsági megfontolásokat (például a tanúbiztonsággal kapcsolatos aggályokat) és más jelentős okokat, például a költséghatékonyságot és a büntetőeljárás felgyorsítását. Ahhoz azonban, hogy videokonferenciát lehessen alkalmazni, annak összeegyeztethetőnek kell lennie az eljárási aktus jellegével, és műszakilag megvalósíthatónak kell lennie.

A büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 111a. szakasza részletesebben szabályozza a vádlottak vagy más személyek videokonferencia útján történő meghallgatását. E szakasz (2) bekezdése meghatározza a meghallgatott személy személyazonossága ellenőrzésének módját (a részleteket lásd alább), míg a (3) bekezdés a titkos tanú személyazonosságának ellenőrzése esetén követendő eljárást szabályozza. A büntetőeljárásról szóló törvény 111a. szakaszának (4) bekezdése értelmében a videokonferencia útján történő meghallgatás megkezdése előtt a meghallgatott személyt tájékoztatni kell a meghallgatás lefolytatásának módjáról. Arról is tájékoztatni kell, hogy kifogást emelhet a videokonferencia minősége ellen. A gyenge minőségű video- vagy audioátvitel ellen a meghallgatás során bármikor kifogást lehet emelni. Tekintettel arra, hogy a meghallgatott személy valamennyi joga (különösen a vádlott védelemhez való joga) védelmének szükségessége ugyanúgy érvényes a videokonferencia útján történő meghallgatásokra is, magától értetődő, hogy a meghallgatást meg kell szakítani, ha az átvitel minősége gyenge vagy teljesen megszakadt, ha a kapcsolat gyenge minősége megakadályozza a zökkenőmentes kommunikációt, vagy ha például a tárgyaláson részt vevő személyek nem láthatják egymás arcát.

52a. szakasz

A video- és hangátvitelre szolgáló műszaki berendezések (a továbbiakban: videokonferencia-berendezések) akkor használhatók büntetőeljárás során, ha ez a személyek jogainak védelme érdekében szükséges, különös tekintettel életkorukra vagy egészségi állapotukra, vagy ha azt biztonsági vagy más jelentős ok megköveteli.

111a. szakasz

(1) Amennyiben a vádlott meghallgatására videokonferencia-berendezéssel kerül sor, ügyvédjét tájékoztatni kell a vádlott idézésének időpontjáról és helyéről. Ha az alperesi pertársat, tanút vagy szakértőt ilyen módon hallgatják meg, a terhelt ügyvédjét tájékoztatni kell arról, hogy az illetékes bűnüldöző hatóság hol és mikor folytatja le a tárgyalást.

(2) Amennyiben valamely személy meghallgatása videokonferencia-berendezéssel történik, a személyazonosságát a bíróság, az ügyészség vagy a rendőrség azon tisztviselője ellenőrzi, akit a meghallgatást végző személy erre a célra felhatalmazott. A meghallgatott személy tartózkodási helyén a személyazonosságot

ellenőrző személy lehet a bíróság, az ügyészség, a büntetés-végrehajtási vagy a rendőri hatóság tisztviselője a meghallgatást végző személy hozzájárulásával, feltéve, hogy erre az elnöklő bíró, a legfőbb ügyész, a büntetés-végrehajtási intézet elnöke vagy a rendőri hatóság vezetője engedélyt adott. Ez a tisztviselő a meghallgatás teljes időtartama alatt jelen van azon a helyen, ahol a meghallgatott személy tartózkodik.

(3) Azon tanú személyazonosságát, akinek a személyazonossága titkos, és akinek a meghallgatására videokonferencia-berendezéssel kerül sor, a bírósági eljárásban az elnöklő bíró vagy a minősített adatok védelmének biztosításáért felelős, az elnöklő bíró által kijelölt bírósági tisztviselő, valamint a tárgyalást megelőző eljárásban a legfőbb ügyész vagy a rendőri hatóság vezetője által kijelölt, a minősített adatok védelméért felelős ügyészségi vagy rendőri hatósági tisztviselő ellenőrzi. Ez a tisztviselő a meghallgatás teljes időtartama alatt jelen van azon a helyen, ahol a titkos személyazonosságú tanú tartózkodik.

(4) A meghallgatást lefolytató bűnüldöző hatóság a videokonferencia-berendezéssel lefolytatott meghallgatás megkezdése előtt tájékoztatja a meghallgatott személyt a meghallgatás lefolytatásának módjáról.

(5) A videokonferencia-berendezés használatával tartott meghallgatás során a meghallgatott személy bármikor kifogást emelhet a video- vagy hangátvitel minősége ellen.

b) A cseh jog szerint a videokonferencia útján történő meghallgatáshoz való hozzájárulás nem feltétele a meghallgatás lefolytatásának; az alkalmazandó szabályok csak a meghallgatásokra vonatkozó általános szabályok.

c) Az Igazságügyi Minisztérium már 2014 és 2016 között közel 170 videokonferencia-eszközt telepített nemcsak a különböző fokú bíróságokon, hanem az ügyészségeken és a börtönökben is, a „Videokonferencia bevezetése az igazságügyi ágazatban” projekt részeként, ezáltal biztosítva a megfelelő videokonferencia-infrastruktúrát.

d) A büntetőeljárásról szóló törvény 33. szakaszának (1) bekezdése szerint a terhelt jogai közé tartozik az ügyvédi segítség megválasztásához és a büntetőeljárási hatóság által végzett eljárási aktusok során történő konzultációhoz való jog. A terhelt azonban meghallgatása során nem konzultálhat az ügyvéddel a feltett kérdés megválaszolásának módjáról. A terhelt kérheti, hogy ügyvédje jelenlétében hallgassák meg, és hogy az ügyvéd vegyen részt a tárgyalást megelőző szakasz más eljárási aktusaiban. Még ha a terheltet fogva tartják is, vagy szabadságvesztés-büntetését tölti, harmadik személy jelenléte nélkül is beszélhet ügyvédjével.

33. szakasz – A terhelt jogai

(1) A terheltnek joga van ahhoz, hogy észrevételeket tegyen minden olyan tényről, amellyel vádolják, valamint a bizonyítékokról, de a hallgatáshoz is joga van. Tényvázatot készíthet és bizonyítékokat terjeszthet elő, kérelmeket nyújthat be, és jogorvoslatért folyamodhat. Jogában áll ügyvédet választani és konzultálni vele a bűnüldöző hatóság által végzett eljárási aktusok során. Meghallgatása során azonban nem konzultálhat az ügyvéddel a feltett kérdések megválaszolásának módjáról. Kérheti, hogy ügyvédje jelenlétében hallgassák meg, és hogy az ügyvéd részt vegyen a tárgyalást megelőző szakasz más eljárási aktusaiban (165. szakasz). Ha őrizetben tartják, vagy szabadságvesztés-büntetését tölti, harmadik személy jelenléte nélkül is beszélhet ügyvédjével. A fent említett jogok a terheltet akkor is megilletik, ha cselekvőképességét visszavonták vagy korlátozták.

(...)

Az érintett személyt a büntetőeljárásban meghatalmazott képviselheti (a büntetőeljárásról szóló törvény 50. és 51. szakasza), aki lehet ügyvéd.

Az ügyvéd és ügyfele közötti kommunikáció titkossága olyan általános elv, amely a videokonferencia útján történő meghallgatások esetében is alkalmazandó. Az ügyvédi hivatásról szóló 85/1996. sz. törvény 21. szakaszának (1) bekezdése értelmében az ügyvéd köteles bizalmasan kezelni a jogi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban tudomásukra jutott valamennyi tényt. Az ügyvédi titoktartás az ügyvéd és az ügyfél közötti bizalmi viszony szükséges alapja.

Az ügyvédi hivatásról szóló törvényt módosító törvénytervezet (a képviselőház 623. sz. dokumentuma) jelenleg jogalkotási eljárás alatt áll (konkrétan a cseh parlament képviselőházának második olvasatára várva). A módosított törvény többek között megerősíti az ügyfél és az ügyvéd közötti titoktartás védelmét. E célból az

ügyvédi hivatásról szóló törvény a következő új 3a. szakasszal egészül ki:

(1) Az ügyvéd, ügyvédjelölt és a 21. szakasz (9) bekezdés a) pontja szerinti más személy által az ügyvédi hivatás gyakorlása során az ügyféllel folytatott kommunikáció tartalmát képező információ bizalmas, ha ez az ügyfél érdekében áll. Hasonlóképpen, az ügyvédi hivatás gyakorlása során vagy azzal közvetlen összefüggésben megszerzett vagy keletkezett információk bizalmasak, amennyiben lehetővé teszik az első mondatban említett közlések tartalmára vagy a nyújtott jogi szolgáltatásokra vonatkozó információk megszerzését, amennyiben ez a titoktartás az ügyfél érdekét szolgálja.

(2) Az ügyvédtől, ügyvédjelölttől vagy a 21. szakasz (9) bekezdés a) pontja szerinti egyéb személytől eltérő személyek birtokában lévő, az (1) bekezdés szerinti információkat kifejezetten el kell látni megjelöléssel annak egyértelművé tétele érdekében, hogy azok e törvény alapján védett bizalmas információk.

(3) Aki az (1) bekezdésben említett információt megszerzi, azzal nem élhet vissza, és azt nem adhatja át más személynek jogalap vagy annak a személynek a hozzájárulása nélkül, akinek a jogi szolgáltatásokat nyújtották.

e) Tájékoztatás arról, hogy a szülői felelősség gyakorlóit vagy más megfelelő nagykorú személyeket hogyan tájékoztatják a gyermek videokonferencia vagy más távközlési technológia útján történő meghallgatásáról – hogyan veszik figyelembe a gyermek mindenképp fennálló érdekét?

A fiatakorúak büntetőjogi felelősségéről és a fiatakorúakkal kapcsolatos igazságszolgáltatási rendszerről, valamint egyes törvények módosításáról szóló 218/200. sz. törvény (a továbbiakban: a fiatakorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény) 60. szakasza értelmében a fiatakorúak törvényes képviselőjét vagy gyámját, az illetékes gyermekjóléti és jogvédelmi szervet, valamint a pártfogó felügyeleti és közvetítő szolgálatot indokolatlan késedelem nélkül értesíteni kell a fiatakorúak elleni büntetőeljárás megindításáról. A fiatakorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény 43. szakaszának (1) bekezdése szerint a fiatakorúak törvényes képviselője vagy gyámja jogosult a fiatakorúak képviseletére, különösen ügyvéd kiválasztására, a nevükben történő javaslattételre, valamint arra, hogy nevükben kérelmet és jogorvoslatot nyújtson be; a jogi képviselő jogosult részt venni minden olyan eljárási aktusban, amelyben a fiatakorú a törvény alapján részt vehet, így a videokonferencia útján tartott meghallgatásokon is.

Egyszerűen fogalmazva, a polgári jogi mechanizmusok biztosítják, hogy a szülői felelősség gyakorlója főszabály szerint nem lehet olyan személy, akinek a gyermek meghallgatásáról való értesítése nem szolgálná a gyermek mindenképp fennálló érdekét. Ha a szülők nem megfelelően gyakorolják szülői felelősségüket, visszaéltek szülői felelősségükkel, vagy súlyosan elhanyagolták azt, a bíróság korlátozza vagy visszavonja a szülői felelősségüket. Ilyen esetben a szülők nem a szülői felelősség gyakorlói. Ezt egy másik megfelelő nagykorú (törvényes gyám) veszi át, aki egyben a gyermek törvényes képviselője is, és mint ilyen rendelkezik a fiatakorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény 43. szakaszában említett jogokkal, vagy a törvényes képviselő helyett a vonatkozó jogokkal egy másik megfelelő nagykorú ügygondnok rendelkezik (de ő nem a törvényes képviselő, ezért külön említi őt a fiatakorúak igazságszolgáltatásáról szóló törvény 43. szakaszának (1) bekezdése).

A 43. szakasz (2) bekezdése biztosítja, hogy kivételes esetekben, amikor az (1) bekezdésben említett megfelelő nagykorú személyek egyike sem tudja gyakorolni a szóban forgó jogokat egy adott helyzetben (például összeférhetetlenség miatt), e jogok gyakorlására különleges ad hoc gyámot jelöljenek ki, aki általában maga a fiatakorú által javasolt személy.

43. szakasz – A fiatakorú törvényes képviselője vagy ügygondnoka

(1) A fiatakorú törvényes képviselője vagy ügygondnoka jogosult a fiatakorú képviseletére, különösen ügyvéd kiválasztására, a nevében történő javaslattételre, valamint arra, hogy nevében kérelmet és jogorvoslatot nyújtson be; a jogi képviselő jogosult részt venni minden olyan eljárási aktusban, amelyben a fiatakorú a törvény alapján részt vehet. A fiatakorú javára a törvényes képviselő vagy az ügygondnok e jogokat a fiatakorú akarata ellenére is gyakorolhatja. A fiatakorúak törvényes képviselője vagy ügygondnoka arra is jogosult, hogy kérdéseket tegyen fel a meghallgatott személynek, betekintszen az iratokba – a szavazásról szóló jegyzőkönyv és a tanú személyes adatai kivételével – a büntetőeljárásról szóló törvény 55. szakaszának (2) bekezdése alapján, kivonatokat és feljegyzéseket készítsen belőlük, és saját költségére másolatot készítsen az iratokról vagy azok részéről. Az e törvény szerinti bűnüldöző hatóságok kötelesek a törvényes képviselőt vagy az ügygondnokot indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatni a fiatakorúak jogairól; ha a (2) bekezdés szerinti ügygondnok kijelölésének indokai megszűnnek, a fiatakorú törvényes képviselőjét vagy ügygondnokát tájékoztatni kell a

fiatalkorúak azon jogairól, amelyek az eljárás folyamatban lévő szakaszában gyakorolhatók.

(2) Azokban az esetekben, amikor fennáll a késedelem veszélye, és ha a fiatalkorú törvényes képviselője vagy ügygondnoka nem gyakorolhatja az (1) bekezdésben említett jogait, vagy ha nem jelölték ki ügygondnokot annak ellenére, hogy indokolt volt a kijelölés, az elnöklő bíró, valamint a tárgyalást megelőző eljárásban az ügyész a fiatalkorúak ügygondnokát rendeli ki jogaik gyakorlására. Az elnöklő bíró vagy a tárgyalást megelőző eljárásban az ügyész a fiatalkorú által javasolt személyt rendeli ki gyámnak. Ha a fiatalkorúak nem javasolnak senkit, vagy olyan személyt javasolnak, akivel kapcsolatban megalapozott aggályok merülnek fel a tekintetben, hogy nem fogja megfelelően védeni a fiatalkorú érdekeit, az elnöklő bíró, vagy a tárgyalást megelőző eljárásban az ügyész más alkalmas személyt jelöl ki, például közeli személyt, gyermekvédelmi szerv alkalmazottját, gyermekneveléssel kapcsolatban tapasztalattal rendelkező más személyt vagy ügyvédet. Az ügyvédnek nem minősülő személy csak a hozzájárulásával rendelhető ki ügygondnoknak. Az ügygondnok kijelöléséről szóló határozatot közölni kell a kijelölt személlyel, és ha az ügy jellege ezt nem zárja ki, a fiatalkorúval is. Az ügygondnok kijelöléséről szóló határozat ellen panasz nyújtható be.

60. szakasz – Büntetőeljárás megindítása

A fiatalkorúak elleni büntetőeljárás megindításáról indokolatlan késedelem nélkül értesíteni kell a fiatalkorúak törvényes képviselőjét vagy ügygondnokát, az illetékes gyermekvédelmi szervet, valamint a pártfogó felügyeleti és közvetítő szolgálatot is.

f) A büntetőeljárásról szóló törvény 55a. szakaszának (1) bekezdése szerint a video- és hangfelvételek készítése kötelező, ha a büntetőeljárás során videokonferencia-berendezést használnak. Azt a tényt, hogy az eljárási aktusról az írásbeli jegyzőkönyv mellett hangfelvételt és/vagy videofelvételt is készítettek, fel kell tüntetni az aktusról készült írásbeli jegyzőkönyvben, feltüntetve az aktus elvégzésének idejét, helyét és módját, az alkalmazott eszközöket (miről készült felvétel, és milyen adatrögzítő készüléket és adathordozót használtak a felvétel elkészítéséhez).

A büntetőeljárásról szóló törvény 55a. szakaszának (2) bekezdése szerint a felvétel technikai adathordozóját csatolni kell az ügyiratokhoz, vagy az ügyiratoknak tartalmazniuk kell az adathordozó tárolásának helyét. Ezt az adathordozót az ügyirat hivatkozási számával, a meghallgatott személy nevével, a meghallgatás időpontjával és minden egyéb szükséges adattal kell azonosítani, és csatolni kell az iratanyaghoz, vagy az iratanyagban megjelölt biztonságos tárolási helyen kell tárolni.

Mivel ezek az adathordozók az eljárási aktus menetének dokumentálására szolgálnak, semmilyen módon nem módosíthatók, például nem rövidíthetők, vágthatók vagy egészíthetők ki kísérő szövegekkel, mivel ez csökkentheti bizonyító erejüket, és a felek későbbi kifogásainak tárgyát képezhetik.

Meg kell jegyezni, hogy az Igazságügyi Minisztérium jelenleg foglalkozik a büntető jogszabályok módosításaival kapcsolatos észrevételekkel, amelyek többek között a büntetőeljárásról szóló törvény 55a. szakaszának rendelkezéseit érintik, annak érdekében, hogy rugalmasabbá tegye a videokonferencia alkalmazását a büntetőeljárásokban, figyelembe véve az e területen elért technológiai fejlődést is. Ezt a módosítást várhatóan az elkövetkező hetekben fogják benyújtani a kormánynak.

55a. szakasz

Az eljárások rögzítésére szolgáló különleges eszközök használata

(1) Az eljárási aktus menetét szükség esetén gyorsírással is lehet rögzíteni, amelyet aztán a rendes írásmódú átirattal, hang- vagy videofelvétellel, vagy bármely más megfelelő eszközzel együtt csatolnak a felvételhez. Amennyiben egy eljárási aktus során videokonferencia-berendezést használnak, minden esetben hang- és videofelvételt kell készíteni.

(2) Ha az eljárási aktusról az írásbeli jegyzőkönyv mellett hang- vagy videofelvételt is készítenek, azt a cselekményről készült jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, feltüntetve az aktus végrehajtásának idejét, helyét és módját is. A felvétel technikai adathordozóját csatolni kell az ügyirathoz, vagy az ügyiratban fel kell tüntetni, hogy hol tárolják az adathordozót.

g) A meghallgatott személynek joga van ahhoz, hogy a videokonferencia útján tartott meghallgatás során

bármikor kifogást emeljen a video- és hangfelvétel minősége ellen. A kifogások például azt eredményezhetik, hogy a meghallgatást a felvétel minőségének javítására várva felfüggesztik vagy megszüntetik. Az esetleges kifogásokat minden esetben fel kell tüntetni az eljárási aktus jegyzőkönyvében.

A tárgyalást megelőző szakaszban a büntetőeljárásról szóló törvény 157a. szakasza alapján kérelem nyújtható be a rendőrség cselekményeinek felülvizsgálata céljából (azaz ha a rendőri hatóság nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, cselekményei megtámadhatók).

Az ítélet megtámadható a büntetőeljárásról szóló törvény 245. és azt követő szakaszai szerinti jogorvoslattal, amelyben a jogosult (aki a releváns esetben a terhelt és a résztvevő is) is kifogást emelhet az ítéletet megelőző eljárásra vonatkozó rendelkezések megsértésével kapcsolatban, ha e jogsértés az ítélet rendelkező részének téves vagy hiányos voltát okozhatta. Ha az ítéletet olyan lényeges eljárási hibák előzték meg, különösen a védelemhez való jogra vonatkozó rendelkezések megsértése, amelyek befolyásolhatták volna az ítélet felülvizsgálat tárgyát képező részének helyességét és jogszerűségét, a fellebbviteli bíróság hatályon kívül helyezi az ítéletet.

A rendőrség bármely határozata, valamint a bíróság és az ügyész elsőfokú döntései ellen panasz nyújtható be, amennyiben azt a törvény megengedi. A határozat az azt megelőző eljárásra vonatkozó rendelkezések megsértése miatt is megtámadható, amennyiben az ilyen jogsértés a határozat rendelkező részének téves voltát okozhatta. Panaszt az ítélet által közvetlenül érintett személy is benyújthat, azaz adott esetben a vádlott vagy a résztvevő is.

h) A videokonferenciákhoz két platformot használnak, nevezetesen a Polycomot és a Webexet, amelyeket 2024 eleje óta alkalmaznak.

i) Ha a meghallgatandó személyt nem tartják őrizetben vagy nem szabadságvesztés-büntetését tölti, akkor meg kell jelennie egy előzetesen jóváhagyott bűnüldöző hatóság (pl. a lakóhelye szerinti bíróság vagy rendőrőrs) előtt, amely technikailag megszervezi a videokonferencia-kapcsolatot a meghallgatást végző hatósággal.

A bűnüldöző hatóság köteles tájékoztatni az ügyvédet a tárgyalás helyéről és időpontjáról, de a meghallgatás helyének közlése a meghallgatott személy eljárási jogállásától függően változik. Ha a vádlottat hallgatják meg videokonferencia útján, az ügyvédet tájékoztatni kell arról a helyről, ahová a vádlottat beidézték. Ezzel szemben, ha az eljárási aktus az értesített ügyvéd által nem képviselt, társtettesként vádolt személy, illetve tanú vagy szakértő videokonferencia útján történő meghallgatása, a meghallgatás helye az a hely, ahonnan a büntetőeljárást lefolytató hatóság a meghallgatást lefolytatja.

j) Igen, a Beey alkalmazást használják hang- vagy videofelvétel feltöltésére, majd szöveggé alakítására. A bíróságok, az ügyészségek és a börtönök férhetnek hozzá az alkalmazáshoz.

k) A meghallgatandó személy személyazonosságának ellenőrzését a büntetőeljárási törvénykönyv 111a. szakaszának (2) bekezdése szabályozza (e rendelkezés teljes szövegét lásd fent). Ez a rendelkezés a terhelti jogállással rendelkező személy (gyanúsított, vádlott vagy elítélt), valamint más személyek, köztük a résztvevők meghallgatására alkalmazandó. Amennyiben valamely személy meghallgatása videokonferencia-berendezéssel történik, személyazonosságát a bíróság, az ügyészség vagy a rendőrség azon tisztviselője ellenőrzi, akit a tárgyalást vezető személy erre a célra kijelölt, attól függően, hogy melyik bűnüldöző hatóság folytatja le a tárgyalást. E bekezdés második mondata értelmében az elnöklő bíró, a legfőbb ügyész, a büntetés-végrehajtási intézet elnöke vagy a rendőrség vezetője a meghallgatást végző személy hozzájárulásával a meghallgatandó személy személyazonosságának ellenőrzését végző személyként a meghallgatandó személy tartózkodási helye szerinti bíróság, ügyészség, büntetés-végrehajtási intézet vagy rendőri hatóság tisztviselőjét jelölheti ki. Ez a kijelölt tisztviselő a meghallgatás teljes időtartama alatt jelen van azon a helyen, ahol a meghallgatott személy tartózkodik.

l) A fentieknek megfelelően a büntetőeljárásról szóló törvény 33. szakaszának (1) bekezdése értelmében a terhelt kérheti, hogy ügyvédje jelenlétében hallgassák meg, és hogy az ügyvéd vegyen részt az eljárás során más eljárási aktusokban. Miután a meghallgatott személy befejezte megszokott vallomását, a bűnüldöző hatóság, majd ezt követően más személyek kérdéseket tehetnek fel a meghallgatott személynek a nyilatkozat ellentmondásainak kiküszöbölése, az általa közölt tények további tisztázása, vagy azon információk kiegészítése érdekében, amelyeket a meghallgatott személy a tanúvallomásában maga nem említett (a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 92. cikkének (3) bekezdése és 101. szakaszának (3) bekezdése). A tizennyolcadik életévét

be nem töltött személy meghallgatása során a kérdéseket csak a bűnüldöző hatóságon keresztül lehet feltenni; közvetlenül az ügyvéd vagy a meghallgatáson részt vevő más személyek ezt nem tehetik meg.

92. szakasz

(1) A vádlott meghallgatását úgy kell lefolytatni, hogy amennyire lehet, teljes és világos képet adjon a büntetőeljárás szempontjából releváns tényekről. A terhelt semmilyen módon nem kötelezhető vallomástételre vagy bűnössége beismerésére. A tárgyalás során személyét védeni kell.

(2) A meghallgatás során a terheltet meg kell kérdezni személyes, családi, pénzügyi és egyéb körülményeiről annak érdekében, hogy a vele szemben hozott ítélet esetén a büntetés típusának és terjedelmének meghatározásához szükséges tényeket meg lehessen állapítani. Ezenkívül a vádlott esetleges korábbi ítéleteiről és egyéb büntetőeljárásairól is meg kell kérdezni őt.

(3) A terhelt számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy részletesen reagáljon a vádra, különösen a vád alapjául szolgáló tények koherens ismertetésével, a vádat enyhítő vagy cáfoló körülmények megjelölésével, valamint azok bizonyításával.

(4) A terheltet fel lehet kérni a vallomás kiegészítésére, illetve a hiányosságok, kétértelműségek vagy ellentmondások kiküszöbölésére. A kérdéseket világos és könnyen érthető módon, félrevezető vagy valótlan állítások nélkül kell feltenni; maguk a kérdések nem irányozhatják elő, hogy hogyan kell azokat megválaszolni.

101. szakasz

(1) A tanú meghallgatása előtt mindig meg kell állapítani a tanú személyazonosságát, a terhelttel fennálló kapcsolatát, tájékoztatni kell őt a vallomástétel megtagadásának jogáról, és szükség esetén az 55. szakasz

(2) bekezdése szerinti vallomástétel mellőzésének kötelezettségéről vagy a vallomástétel megtételének lehetőségéről, valamint a teljes valóság közlésére és bármi elhallgatásának mellőzésére vonatkozó kötelezettségéről. Emellett tájékoztatni kell őket a vallomás közérdek szempontjából vett jelentőségéről, valamint a hamis tanúvallomások büntetőjogi következményeiről. Ha egy 15 év alatti személyt tanúként hallgatnak ki, az életkorának megfelelő módon kell tájékoztatni.

(2) A meghallgatás kezdetén a tanút meg kell kérdezni az üggyel és a felekkel való kapcsolatáról, valamint szükség esetén a hitelessége megállapítása szempontjából releváns minden egyéb körülményről. A tanú meghallgatását úgy kell lefolytatni, hogy amennyire lehet, teljes és világos képet adjon a büntetőeljárás szempontjából releváns tényekről. A tanú számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megszakítás nélkül tanúvallomást tegyen mindenről, amelyet az ügyről tud, és arról, hogy honnan szerzett tudomást az általa elmondott körülményekről. Meghallgatása során személyét védeni kell, különösen személyes adatai és magánélete tekintetében.

(3) A tanút fel lehet kérni a vallomás kiegészítésére, illetve a hiányosságok, kétértelműségek vagy ellentmondások kiküszöbölésére. A kihallgatott tanú magánéletére vonatkozó kérdések – különösen a bűncselekmény sértettje esetében – csak akkor tehetők fel, ha a büntetőeljárás szempontjából releváns tények tisztázásához szükséges, és azokat különösen érzékeny módon és a lehető legrészletesebben kell feltenni annak érdekében, hogy a meghallgatást ne kelljen megismételni; a kérdéseket a tanú életkorának, személyes tapasztalatának és pszichés állapotának megfelelő módon kell megfogalmazni, ezekre kellő figyelmet fordítva. A tanúnak nem lehet olyan kérdéseket feltenni, amelyek félrevezető vagy hamis állításokat tartalmaznak, vagy olyan kérdésekre vonatkoznak, amelyeket csak a tanúvallomása alapján lehet megerősíteni.

(4) Amennyiben a kézírás hitelességének megállapításához szükséges, a tanú utasítást kaphat arra, hogy bizonyos számú szót leírjon.

m) A büntetőeljárásról szóló törvénykönyv nem tartalmaz a videokonferencia keretében történő tolmácsolásra vonatkozó különös rendelkezéseket, így a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 2. szakaszának

(14) bekezdésében és 28. szakaszában foglalt általános értelmezési szabályok alkalmazandók. A büntetőeljárásról szóló törvény 2. szakaszának (14) bekezdésével összhangban bármely személy, aki kijelenti, hogy nem beszéli a cseh nyelvet, jogosult az anyanyelvét vagy egy olyan nyelvet használni a büntetőeljárás hatóságok előtt, amelyről kijelenti, hogy azt beszéli. A terhelt ilyen nyilatkozata alapján a büntetőeljárásról szóló törvény 28. szakasza (1) bekezdésének első mondata szerint tolmácsot lehet kijelölni.

2. szakasz (14) bekezdés

(...)

(14) A bűnüldöző hatóságok cseh nyelven folytatják le az eljárást és hozzák meg határozataikat. Bármely személy, aki kijelenti, hogy nem beszéli a cseh nyelvet, jogosult az anyanyelvét vagy egy olyan nyelvet használni a büntetőeljárás hatóságok előtt, amelyről kijelenti, hogy azt beszéli.

(...)

28. szakasz

(1) Ha az irat, vallomás vagy egyéb eljárási aktus tartalmának tolmácsolása szükséges, vagy ha a terhelt a 2. szakasz (14) bekezdése szerinti jogát gyakorolja, tolmácsot kell kijelölni; ugyanez vonatkozik a tolmács kirendelésére olyan személy számára is, akivel csak a hallássérült és siketvak személyek kommunikációs rendszerében lehet kommunikálni. A tolmács nem lehet a jegyzőkönyvért felelős tisztviselő. Ha a terhelt nem jelöl meg olyan nyelvet, amelyet beszél, vagy olyan nyelvet vagy dialektust jelöl meg, amely nem az etnikai csoportjának nyelve vagy az állampolgársága szerinti ország hivatalos nyelve, és nem szerepel senki az adott nyelv vagy dialektus tolmácsainak listáján, a bűnüldöző hatóság az etnikai csoportja nyelvét vagy az állampolgársága szerinti ország hivatalos nyelvét beszélő tolmácsot jelöl ki. Hontalan személy esetében ez az állandó tartózkodási hely szerinti országot vagy a származási országot jelenti.

(...)

n) Hogyan előzhető meg az érzékeny adatokhoz való jogosulatlan hozzáférés vagy az ismeretlen szervezetek felé történő adatáramlás?

A folyamatban lévő videokonferenciát végponttól végpontig terjedő titkosítás biztosítja (minden eszköz közvetlenül generált egyedi tanúsítvánnyal rendelkezik), és a Lets titkosítási módszert alkalmazzák (a berendezést tanúsítványok 60 naponta változnak). A WEB RCT videokonferenciákat – amelyek egy klienst használnak számítógépen, böngészőn vagy mobil eszközön – a megbeszélés létrehozásakor jelszó biztosítja. Lehetőség van olyan helyszíni (domén) megbeszélésekre is, amelyek során a meghívott személyeken vagy az igazságszolgáltatási tisztviselőkön kívül senki nem tud csatlakozni a megbeszéléshez. Vannak például videokonferencia-szobák is, amelyeket az egyes szobákra vonatkozó, egyedi jelszóval láttak el.

Magának a felvételnek a biztonságát a csoportok és jogok aktív jegyzéke biztosítja, ahol az iratbetekintés csak a vonatkozó jogokkal rendelkező felhasználók számára engedélyezett, amelyek nélkül a felvételeket tartalmazó fájlhoz nem lehet hozzáférni.

4. A polgári és kereskedelmi ügyekre vonatkozó eljárási díjak

I. Díj felszámítása a cseh bíróságok előtti eljárásokban

A cseh bíróságok előtti eljárások bírósági illetékeit a bírósági illetékekről szóló, módosított 549/1991. sz. törvény szabályozza. Illeték csak az e törvény „Díjjegyzék” című mellékletében felsorolt eljárásokra vagy közigazgatási aktusokra vethető ki.

Az illetéket a vonatkozó eljárás megindítása iránti kérelem benyújtásával együtt kell megfizetni. Ha a résztvevő bizonytalan a bírósági illeték összegét illetően, és ezért nem fizeti meg a díjat a kereset benyújtásával együtt, a bíróság köteles felhívni a résztvevőt az illeték megfizetésére vonatkozó további kötelezettség teljesítésére. A bíróság a felszólító levélben köteles tájékoztatni őt azon számla számáról, amelyre az illetéket meg kell fizetni, és annak összegéről, és legalább tizenöt napos határidőt kell megállapítani. Ha a bírósági illetéket a további határidőn belül sem fizetik meg, a bíróság megszünteti az eljárást.

A díjjegyzék különbséget tesz a bírósági illetékek és az egyes jogi aktusok díjai között. A díjakat cseh koronában állapítják meg. Ha a díjalapot külföldi pénznemben fejezik ki, a százalékos díjat a Cseh Nemzeti Bank által közzétett, a díjfizetés esedékessége vagy a díjfizetési kötelezettségről szóló határozat kiállítása szerinti naptári hónap első napján érvényes árfolyamon cseh valutára átváltott díjalapból számítják ki. Olyan pénznemek átváltása esetén, amelyekre a Cseh Nemzeti Bank nem tesz közzé árfolyamot, az adott pénznemnek a központi

bank vagy az annak megfelelő státuszú bank által abban az országban bejelentett USD-árfolyamát alkalmazzák, amelyben az átváltott pénznemet használják; a díjfizetésre kötelezettnek az alkalmazott devizaárfolyam érvényességét a Külügyminisztériumon keresztül beszerzett okirattal kell igazolnia.

II. A bírósági illetékek összege

a) Eljárási díjak

Ami az eljárási díjakat illeti, az alapvető kiindulópont a bírósági illetéknek a követelt pénzösszegeből történő kiszámítása, ami a kis értékű követelések eljárása és az európai fizetési meghagyás esetében is így van. A 20 000 CZK-ig terjedő összegek esetében a díjat átalányalapon számítják ki (1 000 CZK), 20 000 CZK és 40 000 000 CZK között a díj a követelt összeg 5%-a, 40 000 000 CZK-t meghaladó összeg esetében pedig 2 000 000 CZK és a 40 000 000 CZK-t meghaladó összeg 1%-a; a 250 000 000 CZK-t meghaladó összegeket nem kell figyelembe venni.

A törvény csak az elektronikus fizetési megbízásokra vonatkozóan vezet be külön díjkategóriát; ebben az esetben a bírósági illeték összege a következő:

1. legfeljebb 10 000 CZK-ig: 400 CZK
2. a 10 000 CZK-t meghaladó, de legfeljebb 20 000 CZK összegű összegek esetében: 800 CZK
3. a 20 000 CZK-t meghaladó összegek esetében: az adott összeg 4%-a

A 200 000 CZK összegig terjedő nem vagyoni károkkal kapcsolatos jogviták esetében a díj átalánydíj (2 000 CZK), majd a követelt összeg 1%-a.

Emellett a törvény számos egyéb szabályt is megállapít azokban az esetekben, amikor a jogvita nem pénzbeli kifizetésre vonatkozik – ilyen esetekben a díjakat átalányalapon határozzák meg. Például ingatlanokkal kapcsolatos jogvita esetén ingatlanonként 5 000 CZK, üzleti telephelyenként pedig 15 000 CZK.

Ezekben az ügyekben külön bírósági illetékeket is megállapítanak:

- ideiglenes intézkedés kibocsátása – 1 000 CZK
- a házassági vagyoni közösség és a közös tulajdon rendezésével kapcsolatos ügyekben – 2 000 CZK (ez az összeg ingatlanonként 5 000 CZK-val, üzleti telephelyenként pedig 15 000 CZK-val nő)
- tartás esetén – 500 CZK 50 000 CZK összegig, majd az összeg 1%-a, de legfeljebb 15 000 CZK
- házassági ügyekben hozott külföldi határozatok elismerése és anyaság vagy apaság megállapítása iránti kérelem esetén – 2 000 CZK
- pénzfizetéssel kapcsolatos járulékos jogvitában (fizetésképtelenségi eljárás) indított kereset esetén – a bírósági illeték összege legfeljebb 20 000 CZK összegig 1 000 CZK, majd a követelt összeg 5%-a
- nem pénzbeli kifizetéssel kapcsolatos járulékos jogvitában benyújtott keresetlevél esetén:
 1. a benyújtott követelés hitelességével, összegével vagy rangsorával kapcsolatos jogvitában – 5 000 CZK
 2. ingatlanonként – 5 000 CZK
 3. minden egyes telephelyre vagy szervezeti egységre vonatkozóan – 15 000 CZK
 4. egyéb esetekben – 2 000 CZK

Létezik egy kiegészítő rendelkezés is, amely a többi olyan esetben is alkalmazandó, amelyek nem tartalmaznak pénzbeli kifizetést vagy a kifejezetten említett kategóriák valamelyikét. Ez a kiegészítő rendelkezés 2 000 CZK bírósági illetéket ír elő.

A fellebbezési eljárás (rendes fellebbezési eljárás) esetében a bírósági illeték összegét ugyanúgy állapítják meg, mint az elsőfokú eljárás esetében.

Rendkívüli fellebbezési eljárás esetén a díj átalányalapon kerül megállapításra:

1. legfeljebb 100 000 CZK összegű pénzbeli kifizetésnél – 7 000 CZK
2. ingatlanonként – 14 000 CZK
3. minden egyes telephelyre vagy szervezeti egységre vonatkozóan – 28 000 CZK
4. egyéb esetekben – 14 000 CZK

b) Igazgatási intézkedésekre vonatkozó díjak

Az igazgatási intézkedések bírósági illetékét átalányalapon állapítják meg. Példák:

- 300 CZK tanúsítvány vagy visszaigazolás európai uniós joggal összhangban történő kiállítása esetén,
- 500 CZK az európai öröklési bizonyítvány módosítása vagy törlése esetén,
- 150 CZK a bírósági iratokból ismert tényekről szóló hivatalos igazolás kiállítása esetén,
- 1 000 CZK a bírósági nyilvántartásba való felvétel elkészítéséhez, amennyiben a cseh jog ezt lehetővé teszi,
- 70 CZK oldalanként vagy oldalrészenként a határozat másolatának, a jegyzőkönyvnek és a nyilvántartások hitelesített kivonatának elkészítése esetében,
- 20 CZK oldalanként vagy oldalrészenként a bíróság birtokában lévő iratokról, jegyzőkönyvekről, mellékletekről, jegyzőkönyvekről, ügyiratok egyéb részeiről és egyéb felvételi segédeszközökről készült másolat (fénymásolat) elkészítése esetén, beleértve azok kivonatait is,
- 50 CZK adathordozónként az ügyirat elektronikus adatainak tartós adathordozón történő rendelkezésre bocsátása esetén,
- 100 CZK oldalanként vagy oldalrészenként a hang- vagy audiovizuális felvétel átírása esetén.

5. Elektronikus fizetési módok

Jelenleg a banki átutalás az egyetlen elektronikus fizetési mód a Cseh Köztársaságban a bírósági illetékek megfizetésére. A díjakat banki átutalással fizetik ki az illetékes bíróság számlájára. A banki adatok megtalálhatók az egyes bíróságok weboldalaiban, amelyek elérhetők a justice.cz/ online portálon.

6. Értesítés a decentralizált informatikai rendszer korai használatáról

A Cseh Köztársaság nem tervezi a decentralizált informatikai rendszer korai használatát az (EU) 2023/2844 európai parlamenti és tanácsi rendelet 10. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 26. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott felhasználási időpont előtt.

7. Értesítés a videokonferencia polgári és kereskedelmi ügyekben történő korai használatáról

A Cseh Köztársaság nem tervezi a videokonferencia polgári és kereskedelmi ügyekben történő, az (EU) 2023/2844 európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke szerinti korai használatát 2025. május 1. előtt.

8. Értesítés a videokonferencia bűnügyekben történő korai használatáról

A Cseh Köztársaság nem tervezi a videokonferencia büntetőügyekben történő, az (EU) 2023/2844 európai parlamenti és tanácsi rendelet 6. cikke szerinti korai alkalmazását 2025. május 1. előtt.

■ Last update: 18/05/2026

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.